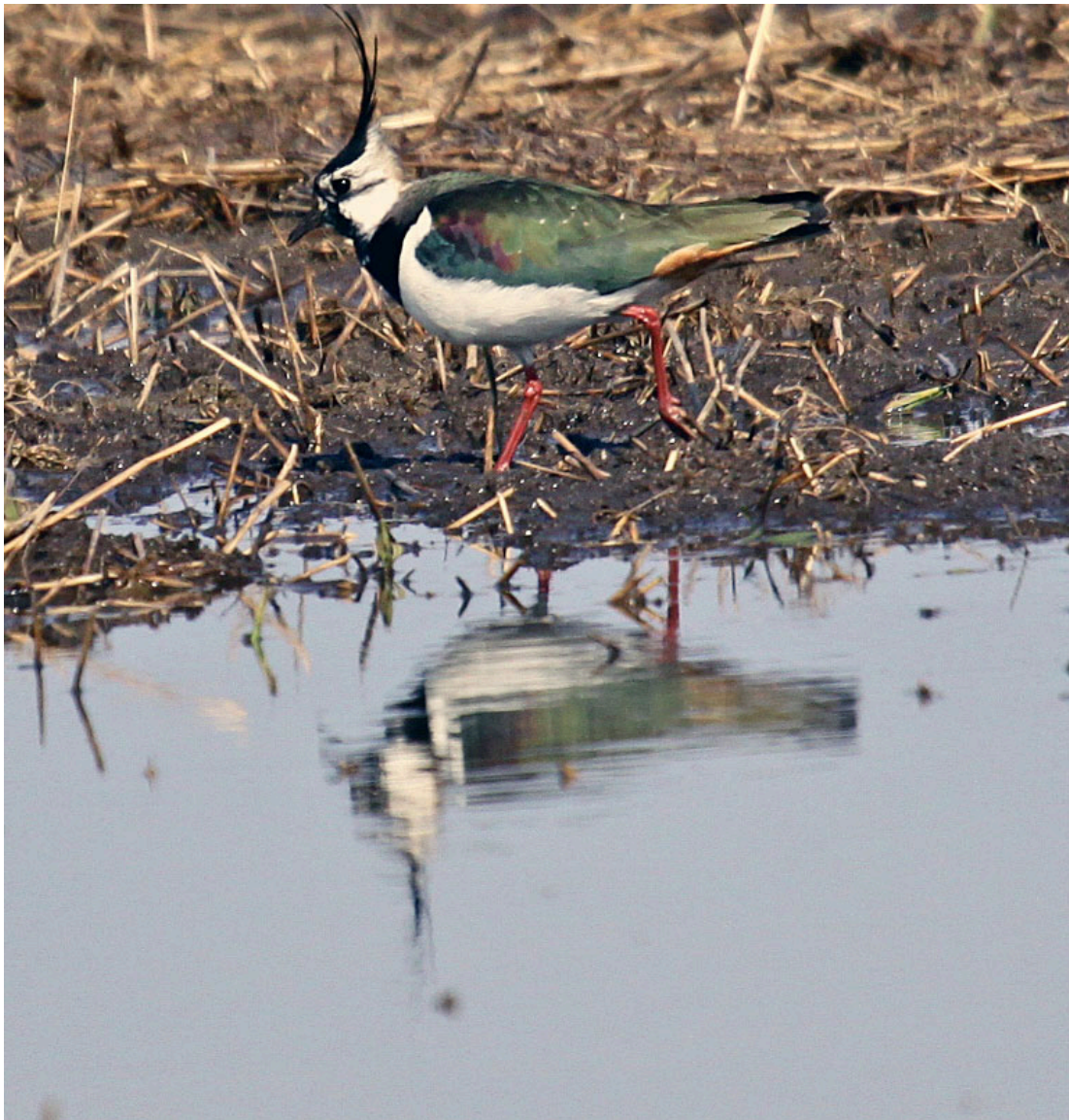

Keski- ja Pohjois-Uudenmaan
lintuharrastajat Apus ry:n uutiskirje

huhtikuu 2021

Töyhtöhyppä (kuva: Bror Gustafsson)

Apuksen 40-v juhlakisassa kevättunnelmaa

Apuksen jäsenille tarkoitettu 40-v juhlakisä käytiin pääsiäispyhien aikaan 2.4.-5.4.2021.

Apuksen 40-v juhlakisaa kisailtiin pääsiäisenä 2.4.-5.4. koleissa säissä. Kylmästä virtauksesta johtuen muutto oli enimmäkseen pysähdyksissä: alueellemme saapuneet muuttolinnut jäivät aloilleen ja kerääntyivät paikoin suuriksi parviksi.

Suurharvinaisuuksia ei kisan aikana löytynyt, mutta kevään ensisaapuja oli sentään sen verran maastossa, että kunnan kevättunnelmaan päästiin.

Juhlakilpa keräsi mukavasti osanottajia: kaiken kaikkiaan 35 yhdistyksen jäsentä ilmoittautui kisaan ja osallistujia oli kaikista Apuksen toimialueen kunnista. Tulospalvelun mukaan kisassa havaittiin yhteensä 98 lajia.

Voiton vei **Jari Helander** Järvenpäästä (77 lajia), toisen sijan nappasi **Kari Degerstedt** Hyvinkäältä (68 lajia) ja kolmanneksi ylsi **Mika Hermas** Järvenpäästä (66 lajia).

Onnea kärkikolmikolle!

Kisainnon nostamiseksi Apuksen kisaraati (**Juha Honkala, Seppo Niiranen ja Mikko Savelainen**) lupasi parhaan havainnon tehneelle palkinnon. Parasta havaintoa seulottiinkin huolella Tiiraan tallennetuista havainnoista. Koska ilmiselvää, kaiken muun suvereenisti laudalta lyövää huippuhavaintoa ei ensisilmäyksellä löytynyt, raati seuloi esiin havainnot vähälukuisista lajeista ja suurista lepäilijäparvista. Varsin nopeasti raati oli yksimielinen: kisan paras havainto oli **Olli Puustisen** ilmoittama 400 töyhtöhyypän parvi 3.4.2021 Mäntsälän kirkonkylältä, Lakiasaaren pelloilta.

Töyhtöhyypän kannankehityksestä on oltu pitkään hiukan huolissaan, mutta laji ei sentään ole vielä päätyneet uhanalaisten listalle. Olli Puustisen havainto raati arvosti myös siksi, että havainnoitsija teki sitä arvokasta työtä, johon meillä on kykyä ja taitoa: havaitsi lepäilijäparven, laski yksilöt ja tallensi havainnon tarkoin paikkatiedoin Tiiraan.

Raati kannustaa meitä kaikkia laskemaan yksilöitä pienissä ja suurissa parvissa ja kirjaamaan havainnot Tiiraan siten, että linnun tai parven paikka on valittu kartalta. Tarkka paikkatieto on usein tärkeä, kun selvitetään vaikkapa ison peltoalueen linnustolle tärkeintä osaa. (Havaintojen tallentamisesta lisää tämän uutiskirjeen lopussa.)

Kisalajeja oli yhteensä 98. Kaikki osallistuneet näkivät sepelkyyhkyn, talitiaisen ja variksen. Tämän jälkeen alkoikin hajontaa esiintyä. Apuksen vuoden teemalajin pikkuvarpusen havaitsi 90 % ja varpusen 60 % osallistujista. Kaiken kaikkiaan lajikirjo kattoi kaikki tavallisimmat metsälinnut, mutta metsoa ei havaittu lainkaan ja teeri oli vain neljän kisaajan listalla. Alueellamme vähälukuisia muuttolintuja edustivat lyhytnokkahanhi (2 havainnoitsijaa) ja harmaasorsa (15 havainnoitsijaa). Apuksen alueella harvinaisen tuhkaselkälökin (selkälökin alalaji; lue lisää jutusta alla) näki kuusi havainnoitsijaa. Kisan vähälukuisimpia lajeja olivat vain yhden kisaajan havaitsemat sinisuohaukka (**Tuija Lahtinen**), punasotka (Mika Hermas), varpuspöllö (**Markku Luukkonen**), nokkavarpunen (**Kimmo Aaltonen**), luhtakana, lehtokurppa, sääksi (Kari Degerstedt) ja rautiainen (Jari Helander).

Kiitos kaikille osallistuneille. Palkinnot lähetetään kärkikolmikolle ja parhaan havainnon tekijälle! Lisäksi kaikille 40 lajia havainneille lähetetään Apuksen putkihuivi.

Teksti: *Juha Honkala*

"Heguli" kävi Vanhiksessa

Apuksen pääsiäiskisa tuotti harvinaisen havainnon. Kuusi kisaajaa havaitsi Järvenpään Vanhankylänniemessä tuhkaselkälokin.

Tuhkaselkälökki (kuva: Lauri Rahikainen)

Tuhkaselkälökki (*Larus fuscus heuglini*) on harvinainen läpimuuttaja Keski- ja Pohjois-Uudellamaalla. Tästä selkälokin alalajista on tallennettu Tiiraan vain muutama havainto alueeltamme. Pääsiäiskisassa lajin havaitsi ensimmäisenä **Juha Honkala**.

Tuhkaselkälökki on Siperian tundravyöhykkeen pesimälintu jonka lähimmät pesimäalueet ovat Kuolan niemimaalla. Tuhkaselkälökki on kuvassa keskellä. Kuvassa on lisäksi kalalokkeja ja sinisorsia. Järvenpää, Vanhankylänniemi 5.4.2021.

Onko lintuharrastus vain entisille nuorille?

Ei tietenkään! BirdLife Suomen alueyhdistyksistä suurella osalla on jo nuorille (n. 13-25 v.) omat nuorten ryhmänsä.

Kyhmyhaahka (kuva: Olli Korander)

Apukselta nuorten ryhmä vielä toistaiseksi puuttuu. Jäsenemme **Jaakko Koponen** kutsuu nuoria mukaan suunnittelemaan ja toteuttamaan omaa toimintaa:

"Onko Apuksessa tai tunteeko joku Apuksen jäsen nuoria lintuharrastajia, jotka voisivat olla kiinnostuneita tulemaan mukaan nuorten toimintaan? Ei tarvitse olla Apuksen jäsen, vaan kuka tahansa linnuista kiinnostunut nuori voi ilmoittautua!", Jaakko rohkaisee.

"Porukkaan on tervetullut mukaan, olipa aloittelija tai pitempään lintuja harrastanut.", Jaakko toivottaa. "Mitä enemmän meitä on, sitä helpompaa on omin voimin ideoida tekemistä."

Jaakko Koponen on itse aktiivinen lintuharrastaja, ja hän kuuluu mm. BirdLifen nuorisotoimikuntaan. Idea oman alueen nuorten ryhmästä lähti sieltä. Nuorisotoimikunnassa on havaittu, että nuorten on välillä vähän vaikeaa löytää toisiaan, saati tutustua toisiinsa paremmin. "Kun perustamm emeille ensin vaikka WhatsApp-ryhmän, pääsemme tutustumaan alueen muihin linnuista kiinnostuneisiin nuoriin. Ryhmässä voi keskustella linnuista, kysellä retkiseuraa,

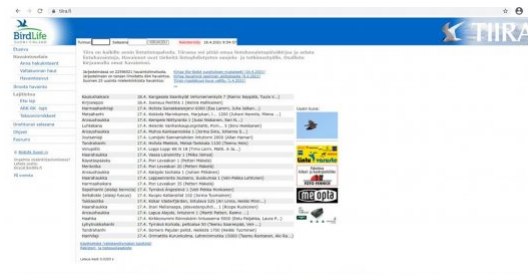
jne, mitä nyt keksimmekin." Nuorten käytössä on myös koko Suomen kattava WhatsApp-ryhmä, jota ylläpitää BirdLife Suomi.

Lisätietoja nuorten ryhmistä ja nuorten toiminnasta löytyy osoitteesta www.birdlife.fi/nuoret. Jos kiinnostuit itse tai tiedät jonkun, joka voisi olla kiinnostunut lähtemään toimintaan mukaan, klikkaa alla olevasta painikkeesta, jotta tavoitat Jaakon lisätietojen saamiseksi.

BirdLife ja Apus toivottavat nuoret tervetulleiksi mukaan lintuharrastuksen pariin!

Kysy lisätietoa Jaakolta (klik)

Tallenna havaintosi Tiiraan - pikaopas ja ohjeet avuksesi

Apus haluaa aktivoida alueensa lintuharrastajia käyttämään havaintojensa tallentamiseen Tiira-lintutietopalvelua. Ota tästä ohjeet avuksesi!

Tiira-lintutietopalvelu (www.tiira.fi) on valtakunnallinen lintuhavaintojärjestelmä, johon lukuisat lintuharrastajat tallentavat omat havaintonsa. BirdLife Suomen mukaan vanhimmat järjestelmästä löytyvät havainnot ovat 1700-luvulta, eli kyseessä on todella mittava ja lintutieteellisesti arvokas havaintoaineisto.

Tiiraan tallennetaan vuosittain yli yli miljoona lintuhavaintoa. Tiirassa harrastajien lintuhavainnot pysyvät järjestyksessä ja ovat myös muiden lintuharrastajien, yhdistysten ja tutkijoiden käytettävissä. Arkaluontoiset havainnot voi halutessaan salata, jolloin ne ovat suojelukäytössä, mutta eivät yleisesti nähtävissä. Tiiraan voi kirjata minkä tahansa Suomessa tehdyn lintuhavainnon. Erityisen kiinnostuneita lintuyhdistykset ja -harrastajat ovat havainnoista harvalukuisista ja harvinaisista linnuista, suurista lintumääristä sekä tavanomaista aikaisemmista (kevät) ja myöhäisemmistä (syksy/talvi) havainnoista. (lähde: *BirdLife Suomen verkkosivut*)

Tiiran kattavat ohjeet ja pikaopas havaintojen tallentamiseen

Jos haluat kokeilla omien havaintojesi tallentamista Tiiraan, teimme käyttöösi matalan kynnyksen ohjeet. Ne ovat alla olevan painikkeen takana.

Alkuun pääseminen ei siis ole hankalaa. Kun tutustut palveluun ja opit käyttämään sitä, pääset uppoutumaan Tiiran käyttöön palvelun etusivulta löytyvien ohjeiden avulla (löytyvät loogisesti kohdasta [Ohjeet](#)). Varaa siihen seikkailuun aikaa ja ota mukava asento!

Huomaathan, että voit tallentaa Tiiraan myös vanhempia havaintojasi, kunhan sinulla on havainnoista tallessa perustiedot: havaintopaikka, päivämäärä (ja vuosi),

laji ja lukumäärä. Sinulta pyydetään havainnon ilmoittamisen yhteydessä myös omat yhteystiedot siltä varalta, että havainnosta tarvitaan lisätietoja.

Tiira-pikaopas havaintojen
tallentamiseen

Keski- ja Pohjois-Uudenmaan Lintuharrastajat Apus ry

Apus ry on Keski- ja Pohjois-Uudenmaan lintuharrastajien yhdistys, jonka tavoitteena on edistää lintuharrastusta ja lintujen suojelua omalla alueella, Suomessa ja kansainvälisesti.

www.birdlife.fi/apus

apus@birdlife.fi

Apus ry on BirdLife Suomen jäsenyhdistys.

BirdLife on maailman suurin ympäristöjärjestö ja johtava linnustonsuojelun asiantuntija. BirdLife toimii yli 120 maassa, ja sillä on yli 10 miljoonaa henkilöjäsentä tai tukijaa.

BirdLife Suomi ry on lintujen suojelu- ja harrastusjärjestö sekä maamme 30 lintuyhdistyksen keskusjärjestö.

[Peruuta](#) jäsenkirjeen tilaus

Osoitelähde: Apus ry:n jäsenrekisteri